

แนะนำหนังสือ

Book Review Article

ผู้เขียนแนะนำ

เบญจวรรณ ทิมสุวรรณ

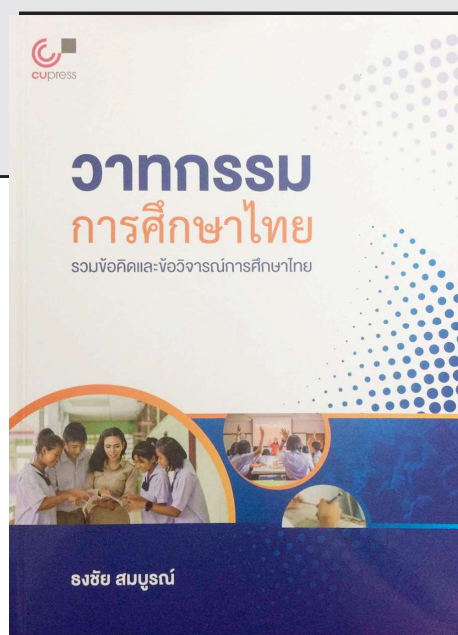
ชื่อหนังสือ

วาทกรรมการศึกษาไทย รวมข้อคิดและข้อวิจารณ์การศึกษาไทย

ผู้เขียน

ธงชัย สมบูรณ์

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2562 จำนวน 114 หน้า

หนังสือวาทกรรมการศึกษาไทย เป็นการนำเสนอข้อคิดและข้อวิจารณ์การศึกษาไทย ที่ประกอบด้วย สาระทางวิชาการ ที่มีเนื้อหาประกอบด้วยวาทกรรมด้านต่าง ๆ ดังนี้

ปฐมบทวาทกรรม ผู้เขียนได้อธิบายเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำว่า “วาทกรรม” เช่น วาทกรรม คือรูปแบบของความคิด หรือกรอบแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีลักษณะเป็นสถาบันที่มีการสืบทอด “ซึ่งแสดงออกผ่านทางการพูดและเขียนอย่างจริงจัง/ประโยคหรือนิยามที่ใช้บ่อย ๆ” เพื่อที่จะคงไว้ซึ่งลักษณะของวาทกรรม การปรับเปลี่ยนวาทกรรมนั้น ๆ ได้ส่งอิทธิพลเชื่อมโยงและถ่ายทอดเข้าหาความเป็นสังคมในช่วงเวลาที่ผ่านไปได้เป็นอย่างดี วาทกรรมจะเป็นมวลสารความรู้ทุกการถ่ายทอดของความคิดเป็นเรื่องใดเรื่องหนึ่ง วาทกรรม คือชุดความรู้ที่ถูกผลิตขึ้นมา เพื่อแสดงฉากทัศน์หรือบุพนิมิตที่เป็นกระบวนทัศน์ใหม่ วาทกรรมในปัจจุบันมีลักษณะคาบเกี่ยว หรือสัมพันธ์กันในสองลักษณะ ลักษณะแรกเป็นการวิเคราะห์วาทกรรมทางภาษาศาสตร์ กับวาทกรรมฐานคติโลกหลังยุคใหม่นิยมวาทกรรมเชิงภาษาศาสตร์จะสนใจเรื่องการตีความด้านเนื้อหา (Text) บริบท (Context) และเนื้อความที่เกิดขึ้น (Contextualization) ที่อิงกับวาทกรรมชุดนั้น ๆ ลักษณะที่สองในโลกยุคใหม่ (Post Modernization) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันวาทกรรมที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์จึงมีมาก แต่การที่จะสถาปนาความเป็นจริงและชุดความจริงกับสังคมนั้นคือ ความต้องการของผู้มีอำนาจในสังคมที่ชี้นำออกมา โดยผ่านปัญญาชนของแต่ละยุคแต่ละสมัยจากภาวะสังคมที่มีการแบ่งความรู้ออกเป็นศาสตร์ต่าง ๆ ทำให้มนุษย์เราถูกทำให้มีความหลากหลาย ด้วยเหตุนี้จึงไม่มีศาสตร์ใดศาสตร์หนึ่งที่สามารถอธิบายความเป็นจริงของมนุษย์ได้อย่างสมบูรณ์ แต่อย่างไรก็ตามศาสตร์ต่าง ๆ ยังมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของมนุษย์มากมาย นอกจากนี้ผู้เขียนได้กล่าวถึงคำจำกัดความของอีกหลายคน

วาทกรรมการศึกษาภาพรวม ผู้เขียนได้กล่าวถึงวิกฤตการณ์การวิจัยทางการศึกษา ในยุคการเรียนรู้อย่างไร้ขอบเขต ต่างก็ให้ความสำคัญในการพัฒนาวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นสำคัญ ส่วนวิจัยทางสังคมศาสตร์และวิจัยทางการศึกษานั้นในกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนาได้ให้ความสนใจมากขึ้น เนื่องมา

จาก 1) ปัจจัยทางด้านระหว่างประเทศ 2) ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี 3) ปัจจัยทางด้านสังคม นอกจากนี้ บทบาทของการวิจัยยังให้ประโยชน์ คือ ให้วิทยาการใหม่ ๆ นำไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาให้ตรงประเด็น ผู้บริหารสามารถนำผลการวิจัยไปกำหนดนโยบายและการตัดสินใจ นอกจากนี้ผลการวิจัยในภาพรวมจะเป็น หนทางในการพัฒนาความเจริญรุ่งเรืองของชาติ ผู้เขียนยังได้กล่าวถึงปัญหาอุปสรรคของงานวิจัยกับคุณภาพ การศึกษา ซึ่งงานวิจัยประสบปัญหา เช่น ด้านเงินทุนสนับสนุน การวิจัยบางสาขายังไม่ได้รับการยอมรับ และ แม้ว่างานวิจัยทางการศึกษามีมากมายแต่งานวิจัยบางเรื่องยังไม่ได้นำไปใช้ในเชิงปฏิบัติ โดยเฉพาะงานวิจัย ระดับบัณฑิตศึกษา

วาทกรรมการศึกษาในภาพรวม ผู้เขียนยังได้กล่าวถึงประเด็นต่าง ๆ อีกหลายประเด็น ได้แก่ การ ศึกษาระหว่างประเทศ: เสาหลักของการพัฒนาประชาคมอาเซียน กอบกู้สังคมด้วยอุดมศึกษา: พลัศัทธิธา วาทกรรมไม่อำพราง ความเปราะบางทางการศึกษาและอนาคตของชาติ การชะงักงันของ Thailand 4.0 การ ศึกษาไทย: สิ่งที่เป็นและเป็นอยู่ การศึกษาไทย: สิ่งที่เป็นอยู่ เป็นอยู่และดำรงอยู่ของครูไทย :อิทธิพลจากปริ บทของรัฐบาลไทยแลนด์ 4.0 โลกสร้างด้วยการศึกษา: สร้างศรัทธาด้วยคุณธรรม ฤจะปฏิรูปอุดมศึกษาไทย :เหตุไฉนไม่ปฏิสังขรณ์ สันติศึกษา: อริยทรัพย์ของมวลมนุษยชาติ อนาคตทางการศึกษาและปัญญาของชาติ สังคมไทย:การไตร่ตรองเชิงวิเคราะห์ โรงเรียนนานาชาติ: มุมมองของพหุวัฒนธรรมทางการศึกษา อุดมศึกษา: การเวลาที่ต้องลอกคราบ การสร้างอัตลักษณ์ของชาติที่ส่งผ่านวาทกรรมคำขวัญวันเด็กแห่งชาติ

วาทกรรมด้านครูและการจัดก รเรียนรู ในประเด็นนี้ผู้เขียนได้กล่าวถึงวาทกรรมในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ ครูรากแก้วแห่งการสร้างอัตลักษณ์ของชาติ 2018: ครูไทยหัวใจสากล ครูสร้างชาติ นักศึกษาผู้สร้าง แผ่นดิน: ปรับสังคมไทยในปัจจุบัน STTP การสังคายนาองค์ความรู้สู่ Thailand 0.5: ภาพฉายเชิงอนาคต SKP สิ่งที่คุณต้องสอนในเทคนิคศึกษาและการงานอาชีพ ACTIVE Learning and it Meanings 5 Step of Effective Teaching (PAPEI) ถ้าอยากเป็นครู “มหัศจรรย์” ลองทำดู ครูผู้สอน “เอ็กซ์” ex” เสมอ งานของ นักศึกษา: ตรวจอย่างไรให้มีประสิทธิภาพ บทบาทของครูในฐานะ Facilitator ทักษะการศึกษาด้านขวางหรือ คิดนอกกรอบ เทคนิคการสอนให้ผู้เรียนทำงานกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ

วาทกรรมด้านบริหารและกา ร วาทกรรมในประเด็นนี้ผู้เขียนได้กล่าวถึง บทบาทของกระทรวง ศึกษาธิการ: ตำนานการศึกษาวันเวลาที่ผันผ่าน คติพจน์ (Motto) ของผู้นำทางศาสตร์การผลิตครู อัตลักษณ์ ของ Dean กับสังคมข้อความรู้ การบริหารจัดการทางด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ การบริหารจัดการทางด้าน อุดมศึกษา อัตลักษณ์และบุคลิกภาพวิชาการ ภาพลักษณ์และอัตลักษณ์นักวิชาการในยุค 5.0 ที่จะเกิดขึ้น บทความวิชาการให้อ่านโดนใจ: ต้อง “หยูโส โมเดล (USAI Model)” ผู้บริหารกับการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิ ภาพ ผู้นำที่ดีของสถานศึกษาต้องมีอะไร 3T's 4M'sการเติมเต็มในงานสถานศึกษา ผู้นำสถานศึกษาต้องเรียน รู้อะไรบ้าง

วาทกรรมการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อการศึกษาที่ยั่งยืน วาทกรรมในประเด็นนี้มีหลายเรื่อง ได้แก่ ฐาน คติและแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน จริตการศึกษา: การพัฒนาที่ยั่งยืน วาทกรรมการพัฒนา: การศึกษาตลอด ชีวิต HBL: การเรียนรู้สู่การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ VICS Model: เพื่อการอยู่รอดของการศึกษาไทย อุดมศึกษา: เทวาลัยแห่งการเรียนรู้เพื่อการสร้างชาติ การศึกษาไทย: ลมหายใจของคนชายขอบ คนและวิถีคิด ฉากทัศน์ สังคมไทย: บุญนิมิตและความคาดหวัง

หนังสือเล่มนี้น่าอ่านมาก ค่อย ๆ อ่าน คิดตาม จะได้ข้อคิดหลากหลายที่นำมาพัฒนาการศึกษาต่อไป